

Activiteitenverslag 2018 - 2019

VBS kwam naar u toe

Als vereniging van, voor en door leden houden we graag contact met onze leden. We bezochten **111** scholen om bij te praten over actuele ontwikkelingen en specifieke vragen, en om kennis uit te wisselen. Op 1 augustus 2019 waren een kleine **200** schoolbesturen met zo'n **400** scholen met ruim **100.000** leerlingen lid van VBS.

Startende scholen

Vijf startende scholen openden per 1 augustus 2019 de deuren als lid van VBS: De Schoolwerkplaats in Santpoort-Noord, De Maashorstschool in Uden, De Omniumschool in Zeewolde, en basisschool Leer Unit en De Zijderoute, beide in Amsterdam.

Op 1 augustus 2018 verwelkomden we al vier nieuwe scholen: basisschool Klein Amsterdam, IKC Hei & Bos in Hoenderloo, Montessori Kind Centrum Lef in Utrecht en Happy Kids Basisschool in Utrecht.

START

ALV over autonomie

De algemene ledenvergadering en de daaraan gekoppelde avondbijeenkomst stond in het teken van autonomie en samenwerking. Daarnaast is er feestelijk afscheid genomen van bestuurslid Jos Cremers en van voorzitter Wobine Buijs, die na 16 jaar in het bestuur de voorzittershamer overdroeg aan Artho Jansen. Ook Pim Spijker trad aan als bestuurslid. Edith Hooge (hoogleraar Onderwijsbestuur bij TIAS School for Business and Society en voorzitter van de Onderwijsraad) vergeleek autonomie met het gat van een donut. 'Autonomie is op zichzelf niets, het bestaat alleen bij de gratie van grenzen: de wet- en regelgeving door het rijk. Autonomie krijgt gestalte door handelen, keuzes maken, en door zaken niet te doen.' Christianne Mattijssen, directeur vo bij het ministerie van OCW, reageerde: 'De overheid bepaalt de donut, wij creëren het kader voor autonomie. Dat doen we via de vijf R'en: richting, randvoorwaarden (bekostiging en bevoegdheid), rolverdeling (governance), rekenschap (verantwoording afleggen) en reflectie door onderzoek.' Na de pauze ging D66-Kamerlid Paul van Meenen onder leiding van Henriëtte Kievit met de zaal in gesprek.

Op de hoogte via VBS media

Op VBS.nl plaatsten we ruim 120 nieuwsberichten, er verschenen 21 nieuwsbrieven en directeur Edward Moolenburgh plaatste 10 keer een blog. Ook op sociale media liet VBS van zich horen met 210 tweets en 58 bijdragen op LinkedIn. De blogs over bijvoorbeeld kleinschaligheid, 'Klein maar fijn, pleidooi voor herwaardering van kleine schoolbesturen' en 'Modern onderwijs gebaat bij menselijke maat' zijn goed ontvangen, werden veel gedeeld en leverden veel reacties op.

Leerlingen met ECNAIS naar Istanbul

Voor het eerst reisden leerlingen af naar de ECNAIS-conferentie (European Council of National Associations of Independent Schools) in Istanbul in april 2019. Het thema was leerlingenparticipatie. Deelnemende VBS-scholen waren het Erasmus College uit Zoetermeer en het 's Graven-dreef College uit Leidschendam. Leerlingen uit verschillende landen wisselden van gedachten over hoe ze leerlingenparticipatie verder kunnen vormgeven.

Belangenbehartiger

Opkomen voor kleine schoolbesturen

We komen op voor de belangen van onze leden. Dat doen we door onze visie en standpunten te agenderen bij de minister en ambtenaren van het ministerie van Onderwijs, Kamerleden, de Onderwijsinspectie, de Onderwijsraad en bij andere onderwijsorganisaties. VBS zat twee keer aan tafel met minister Slob over actualiteiten op onderwijsgebied, leverde acht inbrengen voor Kamerdebatten en reageerde op diverse internetconsultaties voor wetsvoorstellen. Vaak kwamen deze onderwerpen ook in blogs naar voren. Hiernaast enkele hoofdpunten.

Tweede Kamerleden en enkele van onze leden gingen tijdens het VBS-Onderwijsontbijt op 6 september 2018 in gesprek over de positie van kleine schoolbesturen en nieuwe schoolinitiatieven, en hoe daarbinnen ruimte is voor bevlogen leraarschap, pedagogische innovatie, ouderbetrokkenheid en ouderinitiatief. Uiteraard is ook gesproken over de belemmeringen voor kleine en nieuwe scholen. De Kamerleden waren eensgezind over het belang en de kwaliteit van kleine schoolbesturen. Ze zien de meerwaarde van onderwijsinnovatie en van betrokken besturen en ouders. Er werd bovendien een warm pleidooi gehouden voor de onderwijsvrijheid in Nederland. Het deed ons goed dat tijdens de begrotingsbehandeling een motie is aangenomen om te verkennen of een mkb-toets voor het onderwijs mogelijk is. Zo'n toets meet de impact van regelgeving voor kleine bedrijven en biedt vrijstellingen. Voor kleine schoolbesturen kan het een mogelijkheid zijn om meer maatwerk in regelgeving aan te brengen. We hadden ons eerder sterk gemaakt voor zo'n toets en zijn dan ook tevreden dat ons geluid gehoord is.

Activiteitenverslag

Nieuw experiment flexibele onderwijstijd

Minister Slob wilde in eerste instantie af van flexibele onderwijstijden, iets waar VBS zich tegen verzette mede gezien de succesvolle experimenten bij onze leden De School in Zandvoort en Casa Tweetalige Montessorischool in Pijnacker. Na een Kamer motie kondigde hij 5 juli 2019 alsnog een nieuw experiment met flexibele onderwijstijden aan voor huidige deelnemers. Daarnaast gaat hij onderzoeken hoe flexibele onderwijstijden wettelijk verankerd kunnen worden. We zijn blij met het besluit, maar plaatsen wel kanttekeningen bij de (financiële) voorwaarden die gesteld zijn aan het nieuwe experiment en blijven het dossier volgen.

Ledenservice & Helpdesk

Top-5 Helpdeskvragen

De VBS Helpdesk beantwoordde zo'n 900 vragen in het schooljaar 2018-2019. De top-5:

- Passend onderwijs: hoe ver reikt de zorgplicht van een school?
- Ouders en de school: over grensoverschrijdend gedrag van ouders, communicatie met ouders.
- De vrijwillige ouderbijdrage: wat mag wel en wat niet?
- Ontslag: functioneren werknemer, dossieropbouw en ontslag.
- Cao primair onderwijs: ketenbepaling en tijdelijke dienstverbanden.

Deskundigheid bevorderen met VBS

In het schooljaar 2018-2019 gaven we onder meer cursussen over medezeggenschap (MR) en de relatie tussen bestuur en intern toezicht. De MR-cursus geeft een inleiding over de Wet medezeggenschap scholen. De cursus over bestuur en intern toezicht gaat over kaders en normen voor de beoordeling van toezicht en instrumenten daarvoor.

Debat leraren(tekort)

De Tweede Kamer debatteerde meermaals over leraren en het lerarentekort. We pleitten voor een landelijke taskforce om tot een gezamenlijk plan van aanpak tegen het lerarentekort te komen en boden daarbij onze expertise aan. Daarnaast stond centraal in onze inbrengen: Flexibiliteit: laat leraren met ook een andere baan alleen lesgeven en snel en betaalbaar een bevoegdheid halen. Innovatie: geef scholen met innovatieve (onderwijskundige) ideeën meer ruimte. Experimenteren: volop ruimte voor nieuwe scholen en concepten. Inspirerende schoolleiders: meer aandacht voor schoolleiderstekort en belang van inspirerende en visionaire schoolleiders. Ook vinden we initiatieven van de werkvloer van belang die de mooie kanten van het beroep benadrukken.

Zoals het project 'High 5 / Onderwijsharten' van Maarten Stuifbergen, directeur-bestuurder van Montessorischool Leidschenveen in Den Haag.

Meer ruimte voor nieuwe scholen

We zijn verheugd over het uitgangspunt van het wetsvoorstel Meer ruimte voor nieuwe scholen dat eind 2018 naar de Kamer werd gestuurd: meer mogelijkheden voor vernieuwing en diversiteit in het onderwijs en ruimte aan burgerinitiatief. Wel is VBS kritisch over de opgeworpen procesmatige hobbels: de voorwaarden en de duur van de stichtingsprocedure. Dit brachten we ook naar voren bij een rondetafel-bijeenkomst in de Tweede Kamer.

Handhaaf lumpsum, verbeter verantwoording

Na raadpleging van onze leden reageerden we op een internetconsultatie en het Kamerdebat over bekostiging in het vo: wees terughoudend met incidentele bijdragen en bijstellingen. Het is positief dat kleine, categorale scholen waarborgen hebben voor voldoende bekostiging. Maak een overgangsregeling voor scholen die niet gefuseerd zijn tot brede scholengemeenschap. In onze inbreng voor het Kamerdebat over lumpsumfinanciering in het po en vo stelde VBS: handhaaf de lumpsum-systematiek, verbeter de verantwoording door te investeren in vaardigheden en start een onderzoek naar de aanwending van de bekostiging. Voorafgaand aan het debat spraken Kamerleden met leraren, schoolleiders en bestuurders over lumpsum. Onder wie Wouter Groot, directeur-bestuurder van VBS-lid Casimirschool in Gouda: 'Behoud de lumpsum en blijf van de systematiek af. De autonomie van schoolbesturen is van groot belang.'

Samenwerking met Common Eye

We werken samen met partners op juridisch, hrm en financieel gebied, bij IKC-vorming en voor het AVG-beleid. Afgelopen jaar is VBS een samenwerking aangegaan met Common Eye, een adviesbureau dat is gespecialiseerd in samenwerking. Onze leden kunnen een gratis 'quick scan samenwerking' aanvragen en met korting gebruikmaken van hun diensten.

Besparen via ledenvoordeel

Via het inkoopcollectief Energie Voor Scholen kunnen leden met korting en duurzaam energie inkopen. Het Inkoop Centrum Onderwijs biedt collectiviteitsvoordelen voor onder meer kantoorartikelen, afdrukvoorzieningen, bedrijfshulpverlening en afvalverwerking. Leden kunnen met collectiviteitskorting het VBS-schadeverzekeringspakket afsluiten. Onderwijspersoneel krijgt korting op zorgverzekeringen.

Schoolstichters bijeen

De initiatiefnemers van vier scholen in oprichting, De Schoolwerkplaats, De Maashorstschool, De Omniumschool en Seva World School, kwamen in Den Haag bijeen. Ze wisselden tips en ervaringen uit en stelden onze medewerkers vragen over bijvoorbeeld governance, huisvesting en personeel.

Start het schooljaar met VBS

Onze startbijeenkomst 'Start het schooljaar met VBS' was in september een groot succes getuige de hoge opkomst en inhoudelijke uitwisseling tussen deelnemers. Tijdens de interactieve workshops kwamen drie onderwerpen aan bod. VBS-directeur Edward Moolenburgh en René Derksen, directeur-bestuurder Montessorischool Aan de Basis in Veenendaal, gaven een presentatie over de rol van het bestuur, het interne toezicht en de verhouding tussen bestuur en directie. In een andere sessie lichtte Ellen Bonke van de PO-Raad de cao-po toe en beantwoordde vragen van aanwezige bestuurders en directeuren. Tiny Rompen van het Arbeidsmarktplatform PO ging met de zaal in gesprek over het lerarentekort.

Ambassadeursnetwerk

Als vereniging van en voor leden zijn we dit jaar gestart met een ambassadeursnetwerk mét leden voor leden en niet-leden. Onze ambassadeurs zijn bijvoorbeeld spreker bij bijeenkomsten, geven advies aan andere leden en behartigen de belangen van de leden richting politiek.

VBS-netwerken

We organiseerden voor onze leden een directienetwerk voor het po, netwerken voor P&O'ers in het po en vo en het regio-netwerk Noord-Nederland. Ook organiseerde VBS intervisiebijeenkomsten voor P&O'ers en hielden we een netwerkborrel voor onze leden en relaties. In totaal waren er 22 netwerkbijeenkomsten. Tijdens deze interactieve bijeenkomsten gaan

deelnemers met elkaar en soms een gastspreker in gesprek over onderwerpen die zij zelf naar voren brengen. Het doel is ervaringen, tips en informatie uitwisselen met collega's. Onderwerpen die aan bod kwamen zijn bijvoorbeeld hoog ziekteverzuim, wijzigingen in de cao's en de ontwikkeltijd en lesreductie.

Nieuwe netwerken: Noord en so

De eerste bijeenkomst van het regio-netwerk Noord Nederland was een verrijkende uitwisseling en kennismaking tussen onze leden in het Noorden. Het lerarentekort, de cao-po, privacywetgeving en de scheiding tussen bestuur en toezicht zijn besproken. Zo werft een van de scholen bij voorkeur leerkrachten die net van de pabo komen en leidt ze zelf verder op. Samenwerking in het speciaal onderwijs was het thema tijdens een boeiende VBS-bijeenkomst in juni van een aantal so-, sbo- en vso-scholen. De middag begon met een interessante inleiding over samenwerken van Common Eye. Daarna bespraken deelnemers enkele actuele kwesties in het so.

